

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

Prva seja Okrajnega ljudskega odbora

Poročilo Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo in razprava o delu v letu 1957

K drugi točki dnevnega reda 1. seje okrajnega zbora in zbora proizvajalcev OLO, dne 1. avgusta 1958 — Poročilo sveta za kmetijstvo in gozdarstvo o delu v letu 1957 — je podal uvodno besedo odbornik Franc Sitar, predsednik sveta za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je izjavil:

Poročilo je bilo objavljeno v 29., 30. in 31. številki »Glasnika« v aprilu letošnjega leta. Ker je zadeva že starejšega datuma, bom skušal oba zbora opozoriti na glavne značilnosti iz tega poročila.

	1956	1957	na posestvih	skupni pridelok
pšenica	12,1 mtc	13,1	20,6	1.193 vagonov
ječmen	12,1 mtc	14,2	18,8	531 vagonov
oves	10,5 mtc	12,5	21,4	360 vagonov
koruza	16,3 mtc	17,8	27,7	751 vagonov
krompir	139,4 mtc	159,4	212,6	17.131 vagonov
kapusnice	157,0 mtc	173,3	180,0	1.659 vagonov
travnata detelja	34,6 mtc	42,9	63,0	908 vagonov
krmska pesa mešana	230,0 mtc	250,0	326,0	6.553 vagonov

Kaj je vplivalo na povečano proizvodnjo?

Večja uporaba umetnih gnojil (1956 je 5166 ton, 1957 je 12.194 ton), večja uporaba in sistematična izmenjava priznanega sortnega semena;

povečana sodobna mehanizacija in drugi agrotehnični ukrepi, melioracije, (kar velja predvsem za posestva: Pšata, Kočevje in vsa barjanska posestva);

sistematično zatiranje rastlinskih boleznih in škodljivcev.

Zivinoreja predstavlja v našem okraju najvažnejšo kmetijsko panogo, saj daje preko 50% vseh dohodkov v kmetijstvu.

Glede številčnega stanja smo kljub znatnemu napredku dosegli šele predvojno raven in sicer na en hektar obdelovalnih površin 1,5 živalske enote, oziroma 0,94 živalskih enot na 1 ha kmetijskih površin (pri tem so mišljene vse vrste živali in sicer za 1 živalsko enoto 450 kg).

Znaten porast je bil dosežen v mlečnosti in sicer od 1200 kg na 1500 kilogramov po kravi, to nam najbolj kaže odkup mleka, kateri se je povečal od 8.800.000 kg v letu 1956 na blizu 12.000.000 kg, kar predstavlja 27% povišanje.

Kmetijska posestva so ob skrbni selekciji presegla povprečno mlečnost 2880 kg po kravi in sicer:

- Ponoviče 4000 kg po kravi,
- Pšata 3900 kg po kravi, na nekaterih obratih pa celo 4500 kg.
- Smatro pri Litiji 3650 kg po kravi,
- Bokalce 3600 kg po kravi,
- Boštanj 3500 kg po kravi,
- Kočevje 3500 kg po kravi, Stična in Zadobrova po 3100 kg po kravi.
- Jesenkovo 2900 kg po kravi,
- Verd 2650 kg po kravi.

Družbeni plan OLO je predvideval, da se bo kmetijska proizvodnja v letu 1957 povečala za 2% — dosežena pa je bila s 4% kljub občutni pezebi v maju, predvsem v sadju, krmskih rastlinah, vrtninah in delno tudi v žitih. V kolikor ne bi bilo tega, bi prav gotovo zabeležili rekordno letino. V istem razdobju se je na kmetijskih posestvih proizvodnja povečala za 6,8%.

Doseženi ha pridelki leta 1957 v primerjavi z letom 1956 pri nekaterih glavnih vrstah:

Kvaliteta klavne živine se je izboljšala za 5,4%. Spitano je bilo 2250 volov in preko 1300 komadov mlade živine.

Pri številčnem stanju v zivinoreji moramo upoštevati, da se je povečalo število goveje živine (predvsem krav) na račun zmanjšanja števila konj. Poleg tega se je neprimerno dvignila kvaliteta živine.

Svet se je zavedal pomembnosti te naloge in je zato, delno z razpoložljivimi sredstvi, delno pa tudi z administrativnimi merami pomagal pospešiti razvoj v smeri izboljšanja stanja v zivinoreji.

21 ObLO je sprejelo odloke o pavšalni skočnini, s katerimi se je hotelo izboljšati kvaliteto plemenskega materiala ter preprečiti zakotnim bikom, da bi kvarili zdravje živine in dajali manjvreden naraščaj.

Akcija umetnega osemenjevanja si postopoma utira pot. V letu 1957 je bilo umetno osemenjenih 13.600 plemenic ali 30% vseh plemenic, kar predstavlja 100% povečanje napram letu 1956.

Močan vpliv na razvoj zivinoreje na področju našega okraja je imela stalnost odkupnih cen mleku in ureditev mlečnih zbiralnic.

Da se zagotovi zdravje pri goveji živini, je bila v letu 1957 izvršena tuberkulinizacija ter je bilo pregledanih 20.950 živali. Na teh pregledih se je ugotovilo, da je 3,4% pregledanih živali tuberkuloznih. Večina ugotovljenih tuberkuloznih krav je v neposredni bližini Ljubljane. Vsled tega mislim, da je upravičen razlog, da se čimprej sprejme odlok o obvezni pasterizaciji mleka, katero je namenjeno preskrbi prebivalstva ter da se na ta način odstrani nevarnost okužbe prebivalstva z mlekom.

Prav tako je bil izvršen pregled 4700 govedi, sumljivih na brucelozo.

V cilju, da se prepreči metiljavost pri goveji živini, je bilo pregledanih 3600 govedi, predvsem s področja barja, kjer so zamočvirjene površine leglo polžka kot povzročitelja metiljavosti. Vsled tega ima osušenje ljubljanskega barja poleg ostalega tudi to nalogo, da prepreči širjenje metiljavosti.

V preteklem letu je bil napravljen viden napredek v pogledu zboljšanja prašičereje, predvsem pri vzreji holandskih belih prašičev za rejo mesnatih prašičev (bekonov).

Viden napredek je bil dosežen na področju perutninarstva:

a) organizirana so bila vzrejna središča na področju Šmarja, Grosuplja, Račne, Vač, Mengša, Dolskega in Komende, predvsem valilnih jajc;

b) na socialističnih kmetijskih obratih je bilo vzrejenih 37.000 komadov pohancev (brojlerjev). Pokazalo se je, da je to donosna panoga; vendar trgovina organizacijsko ni bila popolnoma sposobna proizvedeno blago tudi pravočasno vnovčiti in posredovati potrošniku. Kljub temu so bili doseženi taki rezultati, kateri nam kažejo v tej panogi lepo perspektivo predvsem v zvezi z funkcioniranjem klavniškega obrata v Zalogu.

Sadjarstvo je utrpelo zaradi majske pezebe, po površnih cenitvah nad 165 milijonov dinarjev škode. Od tega odpade na sadjarstvo — predvsem jabolane, hruške, češplje in orehi 160 milijonov dinarjev, ostalo pa na škodo v vinogradništvu. Prizadeto je bilo celotno področje okraja.

Vsled takega stanja se je posvetila največja skrb drevesničarstvu in obnovi sadovnjakov ter je bilo v tem času organiziranih 14 sadjarskih skupnosti. Na novo je bilo zasajenih 90 ha jablan, 3 ha hrušk, 18 ha višenj (Ilova gora), 1 ha orehov, 60 ha malin, 42 ha črnega ribezlja in 13 ha vrtnih jagod.

Se nekaj besed o državnih posestvih.

Kljub neugodnim vremenskim prilikam je bila proizvodnja na državnih posestvih napram letu 1956 za 6,8% višja in sicer predvsem:

- a) proizvodnja semenskih žit se je povečala za 15%;
- b) proizvodnja semenskega krompirja pa celo za 40%;
- c) proizvodnja krmilnih rastlin je porasla za 10%;
- d) dosežen je bil znaten dvig v pogledu številčnega stanja goveje živine za 11%, število konj se je pa zmanjšalo za 6%;
- e) proizvodnja mleka je porasla od 4.250.000 l v letu 1956 na 5.280.000 litrov v letu 1957 kar predstavlja povečanje za 22%;

f) prav tako se je povečala proizvodnja žive teže živine in to od 246 ton na 277 ton, kar predstavlja povečanje za 12,4%.

Na povečano proizvodnjo v zivinoreji je imelo znaten vpliv nagrajevanje po produktu.

Povečana proizvodnja je nujno zahtevala povečanje obratnih kreditov in sicer od 99 milijonov v letu 1956 na 118 milijonov v letu 1957. Pri tem ne smemo prezreti, da je poleg vlaganja v živino v obliki reprodukcijskega materiala bilo potrebno vložiti znatna sredstva v zemljo v obliki različnih gnojil, manjših melioracij in podobno.

Ko že govorimo o posestvih, je potrebno na kratko spregovoriti še nekaj o največjem kmetijskem posestvu v okraju in tudi v republiki Sloveniji t. j. Kmetijsko-gozdarsko posestvo Kočevje.

Posestvo obsega skupaj 40.598 ha površin ker predstavlja za dobre 3 občine, od tega 31.275 ha gozdov.

Glavna panoga je zivinoreja in zato redi preko 1500 glav govedi od tega 1000 krav, 725 prašičev — od tega 92 plemenskih svinj. Mlečnost pri kravah se je od leta 1956 dvignila za 10% ali 300 litrov po kravi.

Za investicijsko izgradnjo je posestvo najelo 406 milijonov dolgoročnih kreditov za dobo 5 do 30 let ter z obrestno mero 1 do 5%. Letna anuiteta za leto 1957 je znašala 48.824.000 dinarjev in jo bo posestvo v približno isti vsoti odplačevalo še kakih 10 let. To posestvo združuje kmetijstvo in gozdarstvo ter lesno industrijo in pokriva samo vse obveznosti ter se iz leta v leto izgrajuje in popolnjuje.

Mislim, da je to edina mogoča pot za posestvo v izgradnji, katera zahtevajo velike investicije ter zaradi slabih površin, katera so prejele (saj vemo, da je oddal po zakonu o zemljiškem skladu vsakdo najslabše površine) morajo nujno vlagati velika sredstva za izboljšanje same zemlje, kakor tudi za združevanje parcel v obliki arondacije in komasacije. Nujno bo treba misliti na podobno obliko, predvsem pri barjanskih posestvih in pri Pšati, katera se izgrajujejo in bodo za to zahtevala še precejšnje investicije.

K dvignu celotne kmetijske proizvodnje je poleg ostalega prav gotovo znatno pripomoglo zvezno in republiško tekmovanje.

Za višjo proizvodnjo krompirja je tekmovalo 50 skupin. Zahtevani donos t. j. 250 mtc po ha je doseglo 47 skupin in sicer od minimalnih 250 mtc do 433 mtc po ha.

Za višjo proizvodnjo pšenice je tekmovalo samo posestvo Pšata, katero pa je zaradi majske škode po snegu izpadlo iz tekmovanja iz zahtevanega donosa 27 mtc po ha je doseglo 24 mtc.

Za višjo proizvodnjo sena na travnikih so tekmovala 4 državna posestva, od katerih so 3 dosegla in presegla zahtevani ha donos t. j. 60 mtc suhega sena na ha. Posestvo Pšata je med vsemi tekmovalci v državi doseglo najvišji ha donos in sicer nad 100 mtc suhe snovi na ha. Za doseženi donos je posestvo pre-

jelo od zvezne tekmovalne komisije - 1.448.000 dinarjev nagrade.

Za ureditev čredinskih pašnikov so tekmovalci 4 skupine in uredile nad 108 ha čredinskih pašnikov.

V proizvodnji mleka se je udeležilo zveznega tekmovanja 6 posestev ter 5 kmetijskih zadrug. Vsa posestva in kmetijske zadruge so dosegle postavljene zahteve ter je posestvo Ponoviče doseglo pri 53 kravah povprečno proizvodnjo 4225 litrov mleka z 3.77 tolsiče. Kmetijska zadruga Podtabor pa pri 30 kravah povpreček 3660 litrov in 3,58 tolsiče.

Zadrugništvo je v preteklem letu napravilo priličen korak v pogledu organiziranja kmetijske proizvodnje. Skoraj polovico kmetijskih zadrug je sodelovalo v tekmovanju za večjo proizvodnjo. Poleg tega so kmetijske zadruge znatno pripomogle pri razširjanju dobrega semenskega blaga kakor tudi racionalne uporabe umetnih gnojil (saj nam je znano, da se je uporaba umetnih gnojil povečala za preko 100 %). Priličen korak, akoravno začetni je bil napravljen v pogledu kooperacije pri proizvodnji semenskega in merkantilnega krompirja, kakor tudi pri pitanju živine.

Zvezni družbeni plan kakor obstoječi predpisi so nam omogočili, da smo preko posebnih skladov namenjenih za kmetijstvo lahko vplivali na tiste činitelje, ki bodo pripomogli k večji kmetijski proizvodnji.

Zaradi tega je svet za kmetijstvo in gozdarstvo že pri sestavi družbenega plana nakazal smer, v kakšne namene naj bi se sredstva uporabljala in to predvsem z namenom, da čimbolj vpliva na dvig kmetijske proizvodnje. Zato so se sredstva sklada za pospeševanje kmetijstva koristila v sledeče namene:

1. dotacija pri proizvodnji dobrega semenskega materiala;
2. prispevek za kontrolno službo pri zatiranju rastlinskih boleznih;
3. za preventivne akcije iz področja živinozdravstvene službe;
4. za nakup in vzdrževanje dobrih plemenjakov;
5. za ustanovitev in opremo osemenjalnih centrov;
6. za organizacijo rejskih središč;
7. za čiščenje in urejanje pašnih obratov;
8. za melioracije oziroma regulacije (Reka in Pšata);
9. za povečanje toplih gred na državnih posevstvih;
10. za pravno ureditev kmetijskih zemljišč SLP;
11. za izdelavo regionalnih načrtov za obnovu sadjarstva;
12. za razširitev in opremo drevesnic;
13. za vzdrževanje kmetijske pospeševalne službe;
14. za gospodarsko urejanje ljubljanskega barja.

V sklad za pospeševanje kmetijstva so se natekla sredstva v višini 73.758.260 dinarjev. Od navedene vsote je bilo porabljeno v gornje namene 64.691.911 dinarjev, ostali znesek pa se je prenesel v letošnji sklad za pospeševanje kmetijstva.

Za črnanje investicijskega sklada je bil svet mnenja, da naj se isti uporablja prvenstveno za kritje zapadlih anuitet, pri tistih kmetijskih gospodarskih organizacijah, ktere same tega ne zmorejo, dalje za kritje pologov in lastne udeležbe pri zveznih in republiških natečajih. Le izjemoma naj se sredstva črpajo za dokončanje že začelih investicij, predvsem adaptacije, za katere ni

mogoče dobiti sredstev potom drugih natečajev. Za večje investicije naj se uporabijo sredstva le v primeru, da za take investicije ni zveznih in dragih kreditov na razpolago, investicija pa je ekonomsko utemeljena in za posestvo nujna.

Okrajni investicijski sklad je imel na razpolago v gornje namene 55.534.000 dinarjev, porabljeno pa je bilo 47.315.000 dinarjev, tako, da je bil preostanek 8.231.000 dinarjev prenešen v letošnji investicijski sklad.

V poročilu je v posebnem poglavju obdelana problematika Barja. Ker se je vprašanje Barja zaradi neposredne bližine mesta, kot močnega potrošnega centra iz leta v leto odločneje postavljalo, je bil v začetku leta 1957 ustanovljen Zavod za gospodarsko ureditev ljubljanskega barja. Kako potreben je bil ta zavod smo šele sedaj ugotovili, ko smo po tolikih letih zabeležili na barju prve konkretne rezultate. Predsodki in ugovori, da stvari niso proučene in da zaenkrat ne kaže lotiti se muhastega barja, so odpadle že po dobrem letu sistematičnega dela zavoda.

Z organizacijo čredinskih pašnikov na Cesti dveh cesarjev, v Rakovi Jelši, Ključih in Bistri je bilo dokazano, na kakšen način se lahko uspešno zoperstavimo razbohotenju preslice in kako v razmeroma kratkem času in z majhnimi investicijami izboljšamo barjanske površine. Sedanje izkušnje so pokazale, da ima ta način tudi svojo ekonomsko osnovo, saj je polna lastna cena mleku pri kravah na čredinskih pašnikih približno 18 din po litru, pri krmljenju v hlevu pa doseže tudi preko 32 din po litru.

Poleg omenjenih obratov ima zavod v programu, da organizira živinorejski obrat s čredinskimi pašniki gmajnice in obrat med Iščo in Lzansko cesto.

Iz vsega tega lahko zaključimo, da je to najboljša pot in da nam bo na ta način omogočeno v neposredni bližini Ljubljane kot močnega potrošnega centra ustvariti bazo za proizvodnjo mleka in mesa. Računamo, da bi barje lahko prehranilo nad 10.000 glav govedi in proizvedlo dnevno nad 50.000 litrov mleka za trg. Kasneje, ko bi se zemlja primerno kultivirala pa bi bilo Barje tudi lahko močno področje za proizvodnjo zelenjave.

Vzporedno z delom Zavoda tečijo melioracijska dela, katera izvaja Barjanska vodna skupnost. Dela so nekoliko v zaostanku, predvsem zaradi neizdelanih projektov in preslabke mehanizacije, karit samo regulacija Išce zahteva 518.000 m³ izkopa, da ne govorimo o ostalih melioracijskih delih. Zaradi tako obsežnih nalog bo potrebno vodno skunost poiačati s nepotrebnim strokovnim kadrom, kakor tudi dopolniti s potrebno mehanizacijo.

Poročilo iz področja gozdarstva je dokaj obsežno in zajema celo vrsto problemov, ki zadevajo vprašanja iz področja dela sveta kakor tudi upravnih organov. Iz poročila je razvidno, da je svet skoraj na sleherni seji obravnaval probleme iz področja gozdarstva in usmerjal delo upravnih organov ter dal smer in pobudo, predvsem v pogledu razvijanja in krepite družbenih organov, kakor tudi usmerjal delo pri prenašanju funkcij v pristojnost nižjih organov.

Z osnovanem gozdarskih poslovnih zvez in preko kmetijskih zadrug povezovanje lastnikov gozdov, kateri naj bi sodelovali pri načrtnem gospodarjenju z gozdovih, se je

okrepila vloga kmetijske zadruge v razvijanju njene gospodarske osnove in socialističnega odnosa na vasi.

Na področju okraja so bile ustanovljene 3 gozdarske poslovne zveze in sicer: v Kamniku, na Rakeku in v Ljubljani, za predel Kočevja je pa že ob priključitvi obstajala Kmetijsko-gozdarska poslovna zveza.

Kmetijske zadruge in gozdni posestniki so v preteklem letu pokazali veliko aktivnost in zanimanje za gradnjo in vzdrževanje gozdnih komunikacij, manj pa za gojitev in nego gozdov. To je seveda razumljivo saj so to popolnoma nove naloge, katere je prevzela zadruga, poleg tega je pa to delo oviralo tudi pomanjkanje strokovno sposobnih ljudi, ki bi znali pravilno usmerjati delo ter zadrugo članstvo za posamezne akcije aktivizirati.

V drugi polovici leta so bila ukinjena revirna vodstva in samoupravne naloge prišle v pristojnost občinskih ljudskih odborov - operativne pa preko Gozdarskih poslovnih zvez na kmetijske zadruge. Navedene organizacijske spremembe dajejo vse večje kompetence občinskimi ljudskimi odborom ter jih istovčasno postavljajo pred odgovorne naloge v zvezi z uspešnim izvajanjem zakonitih predpisov in pravilne gozdarske politike. Ta način je razširil krog sodelovanja ljudi, ki razpravljajo o posameznih problemih, o njih odločajo ter neposredno gospodarijo v gozdovih.

Izvršitev plana dohodkov gozdnega sklada je bilo v višini 798 milijonov dinarjev ali dosežen plan s 111 %. Vzrok teh pozitivnih sprememb je iskati v izboljšani finančni službi Uprave za gozdarstvo OLO, dalje v povečanju blagovne potrošnje na račun neblagovne za celih 36 %, da pa pri tem plan poseka ni bil prekoračen.

Podrobnosti so razvidne iz obširnega poročila, katero je bilo objavljeno. V kolikor bi pa kdo želel še kakšna pojasnila, prosim, da stavi vprašanja.

V razpravi o poročilu Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo so razpravljali odborniki: Anton Šobar, Franc Smolej, Stanislav Pungerčar, Danilo Samsa, Jože Stritar in Andrej Petelin.

Anton Šobar

je razpravljal o škodi, ki jo povzroča koloradski hrošč. Priporočil je Svetu za kmetijstvo in gozdarstvo, da bi le-ta dobil sredstva za načrtno uničevanje koloradskega hročča ter o regresi, ki naj bi se dal za zaščitna sredstva.

V nadaljevanju razprave je dejal: Priporočil bi Svetu za kmetijstvo in gozdarstvo, da stopi v stik z »Agroobnovo« glede melioracijskih del na območju občine Ribnica in Sodražice. Pri nas namreč ne moremo dvigniti hektarskih donosov, kljub temu, da bi jih radi, to pa zato, ker nimamo melioriranih še vseh površin. Mnenja sem, da bi bilo potrebno poskrbeti za drenažo terena in tako postopoma doseči, da bi rasla pšenica tam, kjer raste sada trava. Potrebno bi bilo tudi nekaj sredstev za regulacijo Bistrice.

Rad bi povedal nekaj besed glede gozdarstva. Plan gozdarstva smo dosegli s 111 %. Po mojem mnenju je tu napaka, ki se je delala in ki se še vedno dela. Ta napaka je v tem, da se tudi veje štejejo k čisti kbataturi debel, kar pa ne bi smelo biti. Vemo namreč, da mora lastnik plačati davek tudi za veje, ne pa samo za čisto posekano hlodovino. Vedeti moramo, da kmet lahko po-

seka 10 m³ lesa, medtem ko jih dejansko proda samo 7 ali 8.

Franc Smolej:

Povedal bi rad nekaj besed glede prašičereje. Ugotoviti moram, da vlada bore malo zanimanja s strani kmetov za vzrejo rodovniških prašičev. Povem naj, da se tudi po naših občinah ljudje vse premalo zanimajo za vzrejo rodovniških prašičev, katere vzgajamo in vzrejam v Sentilju pri Štičeni, mnenja sem, da imamo na našem koncu take prašiče, ki bi bili dobri za marsikateri predel v Sloveniji, pa se ljudje kljub temu ne zmenijo zanje. Tako se zgodi, da se prašiča ne izplača rediti in sicer zaradi tega, ker izgubi na vrednosti, kakor hitro prekorači določeno težo po pogodbi. Zato se dogaja, da moramo dati debele prašiče ceneje, kakor »kurmne«. Podjetja ne morejo odkupovati rodovniških prašičev in so zaradi tega postale tudi mesarije pasivne ter pravijo, da ne morejo priti do dovoljnih količin dobrega materiala. Vemo namreč, da vrši odkup debele živine v glavnem le podjetje »Slovenija-živinopromet« iz Ljubljane. Tako je jasno, da druga manjša podjetja v Sloveniji ne pridejo do zaželenega materiala, ker jim vsega takorekoč pobere podjetje »Slovenija-živinopromet«. Mnenja sem, da bi bilo potrebno glede tega napraviti sporazum in sicer, kako se bodo ti prašiči plačevali. Sedaj se dogaja, da je ponekod 1 kg žive teže rodovniškega prašiča po 168 dinarjev, druge pa po 135 dinarjev. Prav tako so primeri, da koljejo kmetje samo slabo živino, medtem ko gre dobra skoraj vsa za izvoz.

Stanislav Pungerčar:

Omenil bi rad samo to, da je bilo v poročilu zelo malo ali pa da sploh ni bilo govora o veterinarski službi. Vprašanje te službe je po mojem mnenju pereče na vseh občinah, predvsem pa na podeželskih. Kljub temu, da se vrše priprave za ureditev veterinarske službe, se mi zdi, da je sedanje stanje nevzdržno in da bi bilo po mojem mnenju potrebno doseči glede organizacije te službe neko enotnost. Na občinah veliko govorimo o organizaciji veterinarske službe, vendar na drugi strani ugotovljamo, da je stanje kakršnega imamo danes v veterinarski službi, samo nekakšna krinka za opravljanje privatne prakse v veterini. Tako gledam na te stvari. Prosil bi tovariša predsednika Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo da te stvari pojasni in pove, kako stvar izgleda in kaj se dejansko pripravlja za to, da bomo prišli do enotne ureditve veterinarske službe na območju našega okraja.

Danilo Samsa:

Okrajnemu ljudskemu odboru bi dal priporočilo, naj bi dal več sredstev, namenjenih pospeševanju kmetijstva, za ureditev gozdnih poti. To velja zlasti za našo občino Sodražico. Poti so v kritičnem stanju in se ne morejo popravljati, ker nimamo na razpolago za to potrebnih denarnih sredstev. Sredstva za popravilo poti na območju naše občine ne bi bila potrebna, pač pa so potrebna sredstva za popravila gozdnih poti, o katerih sem govoril.

Pridružujem se mnenju tovariša Šobarja, naj bi OLO predvidel del sredstev tudi za regulacijo Bistrice. S to regulacijo bi pridobili velike površine ter bi se na ta način povečali tudi hektarski donosi od 5-krat.

Nadalje je bilo v razpravi omejeno vprašanje, zakaj smo dosegli ali presegle vplačila v gozdni sklad. Mislim, da to ni bilo dovolj pojasnjeno, in sicer zaradi tega, ker sem te podatke v grobem potegnil iz poročila, ki je objavljeno v »Glasniku« že meseca aprila. V poročilu samem je to točno povedano. Gre namreč za to, da smo v preteklem letu dosegli zaradi nekaterih sprememb v poslovanju naše Uprave za gozdarstvo boljše rezultate in večji red, da so bila dela na tekočem, medtem ko je imela v letu 1956 veliko zaostankov pri vplačilih v gozdni sklad, v katerem se stekajo gozdne takse. Tako se nam je zgodilo, da smo morali izterjevati zaostanke tako od zadrug, kakor tudi od privatnih gozdnih posestnikov, kateri so plačali zaostanke na račun gozdnih taks. Po drugi strani pa se je potrošnja lesa za lastno uporabo zmanjšala za približno 36% in je bila zato namenjena blagovni potrošnji, ker lastnik gozda sam ni pokuril toliko drv, kot jih je pokuril sicer, pač pa je dal del tega lesa kot blagovno potrošnjo v promet.

Tovariš Smolej je govoril o pravičereji. Glede tega so pri nas zadeve več ali manj razčiščene, vendar pa so še vedno nekatere nejasnosti, predvsem v organizacijskem pogledu. Vemo, da je danes holandska bela svinja tista, ki dosega na trgu določeno ceno in da za vzrejo belih holandskih bekonov potrebujemo približno pri današnji ceni reprodukcijskega materiala 110 do 120 dinarjev za kilogram žive teže, če hočemo doseči zahtevano težo od 90 do 110 kg. Res pa je, da nam neurenost v trgovini dela večkrat velike preglavice. Zgodilo se nam je, da nismo imeli toliko takega materiala, kot bi ga na trgu dejansko najbolj rabili. Prav zaradi te neurenosti v trgovini tudi nismo mogli nastopiti na zunanjem trgu z določeno količino takih in takih proizvodov. Jasno je, da glede na to tudi nismo mogli doseči take primerne cene. Še važnejše pa je bilo to, da nismo imeli za to pripravljene klavnice itd. Sedaj se gradi in bo stopila v funkcijo moderna klavnica v Zalogu. Mnenja sem, da bomo sedaj lahko vodili boljše trgovino in da bomo lahko počakali na trgovca, ki bo pripravil blago plačati, ne pa izkoriščati naše težave. Jasno je, da prašiča ne moreš zadržati in ga prodati kasneje, če je v pogodbi navedeno, da mora imeti določeno težo, dolžino in kdaj ga je treba prodati. Prav tako je jasno, da s presežanjem določene teže v pogodbi prašič izgublja na vrednosti kljub temu, da je težji. Jasno pa je, da se moramo držati sklenjenih pogodb.

Posebno poglavje predstavlja vprašanje organizacije veterinarske službe. O tem vprašanju smo na Svetu za kmetijstvo in gozdarstvo razpravljali, ker smo smatrali, da je to pereč problem. Preventivna služba je v rokah občinskih ljudskih odborov, vsa kurativna služba pa je bila doslej v pretežni meri v rokah veterinarja, ki je bil istočasno državni uslužbenec, na drugi strani pa privatni veterinar, ki je vršil kurativno veterinarsko službo. Te stvari smo hoteli vskladiti in urediti. Posamezne občine so poskušale te zadeve rešiti na način, za katerega so smatrali, da je za njihove prilike najboljši. Občina Vrhnika je n. pr. ustanovila poseben zavod, vsi veterinarji so uslužbenci zavoda. Preventivno službo vrši veterinar kot uslužbenec občine in zaradi tega

občina dotira zavodu do tega zneska, medtem ko se vsi dohodki iz kurativne veterinarske službe stekajo v zavod in se po določenem ključu dele za pokritje režije kakor tudi na stimulacijo veterinarju. Mnenja sem, da je pri vsem tem zelo težko dobiti idealno obliko. Glede tega imamo pripravljen ves potreben material. Občinskimi ljudskimi odborom smo posredovali teze, iz katerih je razvidno, da bi lahko sprejele odloke v tem smislu, in sicer odlok o organiziranju veterinarske službe, tako za preventivno, kakor tudi za kurativno na svojem območju, in sicer: ali v obliki zavoda, ali pa v obliki posebnih veterinarskih ambulant, preko katerih bi se ta kurativa vršila. Pri tem smo naleteli na zelo močan odpor pri celi vrsti veterinarskega kadra, in sicer zaradi tega, ker jim te stvari ne »pašejo«. Po površnih podatkih, ki smo jih zbrali v zvezi z izdelavo potrebne analize, smo namreč ugotovili, da je veterinar dobil daleč večje prejemke kot direktor največjega podjetja na območju dotične občine. Mislim, da smo dolžni te stvari urediti posebno zaradi tega, ker takega stanja v bodoče ne moremo dopuščati. Smatram, da bi morali biti veterinarji prvi pobudniki za to, da se to uredi. Mnenja sem, da bo potrebno veterinarja v nasprotnem primeru obdavčiti, ker je bil doslej kot državni uslužbenec

neobdavčen in je, lahko bi rekli, tisti znesek prikril. Potrebno je, da se veterinarja za njegove napore, ki jih daje na terenu, primerno honorira in da naj bo z določenim odstotkom udeležen pri dohodkih iz kurative, vendar morajo biti vse te stvari urejene. Glede tega ne more biti nobenih izjem. Dohodki naj bi se stekali v sklad in se iz njega pokrivali stroški, veterinarju pa naj bi se priznalo to, kar slehernemu državljanu, če dela, tudi gre.

Tovariš Samsa je omenil problem premajhnih sredstev za vzdrževanje gozdnih poti na območju njihove občine. Omenim naj, da je bilo poročilo o delu Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo podano za leto 1957 in da so bile takrat te stvari pri njih urejene s proračunom bivšega okraja Kočevje. Prav zaradi tega o teh stvareh nisem govoril. Res pa je, da smo z majhnimi sredstvi, s prenosom teh nalog na krajevne odbore, v mnogih primerih dosegli z razmetoma majhnimi sredstvi zelo velik napredek. Zaradi tega je Svet za kmetijstvo in gozdarstvo mnenja, da naj bi se dalo čim več sredstev neposredno zadrugam ali poslovnim zvezam, da bodo z mobilizacijo vseh zainteresiranih ustvarili čim več in jih usmerili predvsem tja, kjer se bo dalo v skupnem interesu čim več napraviti, ne pa tako, kot bi komu prijalo. Navedel vam bom primer, ko smo za tekoči meter ceste po-

rabili 800 din, medtem ko bi v nasprotnem primeru 3000 do 4000 din, to pa zato, ker so sama zadruga in gozdni posestniki vršili prevoze in fizično delovno silo pripomogli k cenejši izgradnji.

Se nekaj besed glede uvajanja italijanskih vrst pšenice. Poročilo zajema delo Sveta za leto 1957, medtem ko je situacija v letu 1958 precej drugačna in to ravno glede pšenice. To, kar je povedal tovariš Petelin, mislim, da je ena izmed izredno važnih stvari. Treba je iti ob 90 ha v letu 1957 pod italijansko pšenico na 1500 ha v letu 1958/59. Zato je to eden izmed nadaljnjih gospodarskih in političnih korakov v zvezi s povečanjem hektarskih donosov v pšenici. Po mojem mišljenju bodo morali občinski ljudski odbori, kakor tudi kmetijske zadrugge, predvsem v jeseni na te stvari misliti. Mislim, da bi bilo prav, da sveti za kmetijstvo in gozdarstvo pri občinskih ljudskih odborih teže, katere so prešli od pospeševalne službe Okrajne združne zveze, proučijo in seveda tudi realizirajo. Prepričan sem, da bomo tako lahko v prihodnjem letu, kar se tiče pridelovanja belih žit, govorili o nadaljnjem doseženem uspehu.

Oba zbora sta soglasno sprejela podano poročilo in vse predloge izrečene v razpravi.

OBČINSKI LJUDSKI ODBORI

OBČINA DOBREPOLJE

306.

Občinski zbor občinskega ljudskega odbora Dobrepolje je na svoji seji dne 21. julija 1958 na podlagi 1. odstavka 137. člena zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov (Ur. list LRS št. 25/57) sprejel

ODLOK

o razpisu nadomestnih volitev v volilni enoti št. 10.

Razpisujejo se nadomestne volitve v občinski zbor občinskega ljudskega odbora Dobrepolje v volilni enoti št. 10, ki obsega naselje vasi Ponikve, ker je prenehal mandat odbornika tega zbora Ivana Širaja, ki je bil izvoljen v tej volilni enoti.

Volitve bodo v nedeljo, dne 7. septembra 1958.

Št. 01/1-727/1.

Dobrepolje, 21. julija 1958.

Predsednik občinskega ljudskega odbora: Marijan Miklič l. r.

OBČINA LJUBLJANA-ŠIŠKA

307.

Zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Šiška je na svoji seji dne 2. julija 1958 na podlagi prvega odstavka 137. člena zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov (Ur. list LRS št. 25/57) sprejel

ODLOK

o razpisu nadomestnih volitev.

1. člen

Razpišejo se nadomestne volitve v zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Šiška v proizvajalski skupini industrije, tr-

govine in obrti v volilni enoti št. 14, ki jo sestavljajo proizvajalci podjetij:

1. Električna cestna železnica Ljubljana;
2. JZ — Železniško podjetje za signalne naprave, Ljubljana, Celovška cesta 6;
3. JZ — Podjetje za remont prog, Ljubljana, Parmova 3;
4. Železniško elektropodjetje — Ljubljana;
5. Prevoznništvo, Ljubljana, Ulica Milana Majena;
6. Avtopromet Reka, Ljubljana, Ulica Milana Majena 14;
7. PTT podjetje, Ljubljana, Celovška cesta.

V navedeni volilni enoti je prenehal mandat izvoljenemu odborniku tov. Bogomiru Črnetu.

2. člen

Volitve bodo v petek, dne 5. septembra 1958.

3. člen

Ta odlok se objavi v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana, v podjetjih, ki sestavljajo volilno enoto in na občinski deski.

Št. 02/1-3447/1-58.

Ljubljana, 14. julija 1958.

Predsednik občinskega ljudskega odbora: Marijan Jenko l. r.

OBČINA LJUBLJANA-VIČ

RAZGLAS

Na podlagi 10. člena temeljne uredbe o generalnem urbanističnem načrtu (Ur. list FLRJ št. 78-624/49) bo izložen v razdobju od 13. avgusta do 12. septembra 1958 v prostorih občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Vič na Trgu mladinskih delov-

nih brigad št. 7/II, soba št. 14, mo uradnimi urami od 8 do 13 vsak delovni dan na splošni vpogled:

1. idejni zazidalni načrt v območju občine Ljubljana-Vič za predel med železnico in Gradašičico okoli roma Glinščico v Ljubljani, ki je kot projekt št. 162 A in št. 162 B v mesecu februarju 1958 izdelal projektivni atelje v Ljubljani;

2. »pravilnik za izvajanje urbanističnega organiziranja soseske in idejnega načrta Vič-Tržaška cesta« z vsemi pojasnili in prilogami, ki so sestavni deli idejnega zazidalnega načrta ter

3. pripombe, ki jih je k osvojenemu načrtu dal svet za urbanizacijo OLO Ljubljana na seji dne 15. maja leta 1958.

Vse navedene elaborate je na podlagi 3. člena citirane uredbe v smislu 4. točke 26. člena statuta občine odobril občinski ljudski odbor Ljubljana-Vič na 12. redni seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 24. julija 1958.

Po preteku roka bo ObLO Ljubljana-Vič na prihodnji seji obravnaval vse pripombe in predloge, ki so bili podani k načrtu generalnega urbanističnega plana in ga po potrebi spremenil oz. dopolnil.

Št. 04/1-1724/10-1958.

Ljubljana, 6. avgusta 1958.

Načelnik oddelka za gradb. in kom. zadeve inž. Martin Živič l. r.

Vsebina

- Poročilo in razprava Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo o delu v letu 1957.
306 Odlok o razpisu nadomestnih volitev v volilni enoti št. 10 občine Dobrepolje.
307 Odlok o razpisu nadomestnih volitev v občini Ljubljana-Šiška.
Razglas občine Ljubljana-Vič.